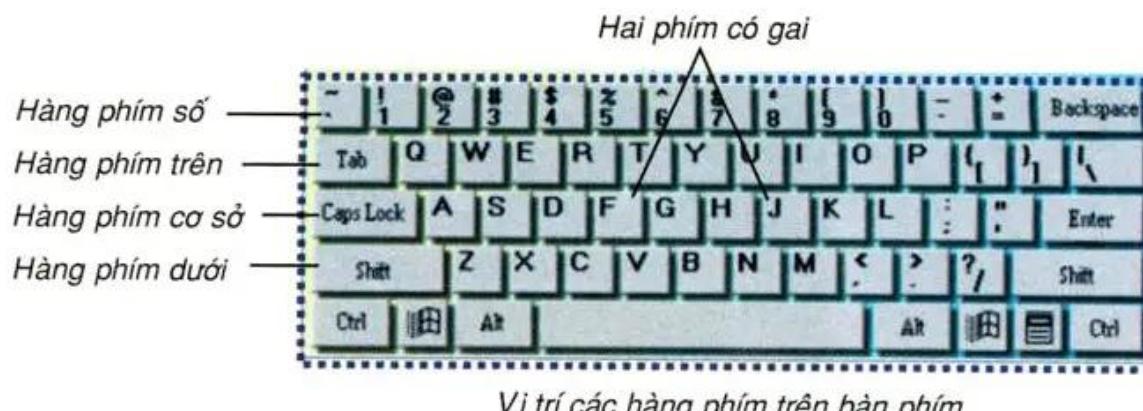

Bài 6. HỌC Gõ MƯỜI NGÓN

1. Bàn phím máy tính

Khu vực chính của bàn phím bao gồm 5 hàng phím. Các hàng phím từ trên xuống lần lượt là: hàng phím số, hàng phím trên, hàng phím cơ sở, hàng phím dưới và hàng phím chứa phím cách (**Spacebar**).

Hàng phím cơ sở

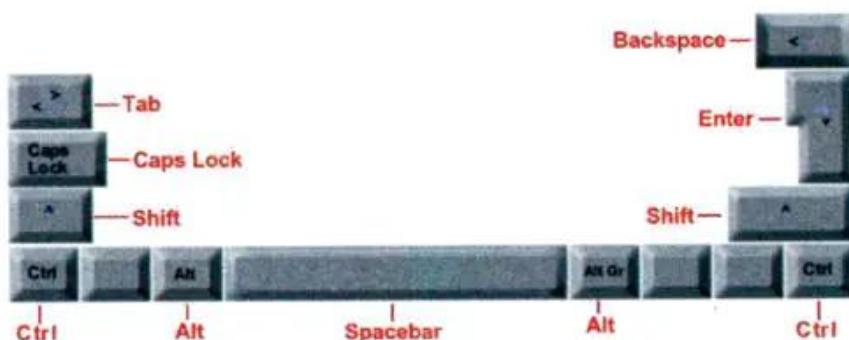
Hàng phím cơ sở

Trên hàng phím cơ sở có hai phím có gai là **F** và **J**. Đây là hai phím dùng làm vị trí đặt hai ngón tay trỏ. Tám phím trên hàng phím cơ sở **A, S, D, F, J, K, L, ;** còn được gọi là các phím xuất phát.

Hàng phím cơ sở là hàng phím quan trọng nhất. Em sẽ phải học cách đặt ngón tay và gõ phím bắt đầu từ các phím trên hàng này.

Các phím khác

Đó là các phím điều khiển, phím đặc biệt như: **Spacebar, Ctrl, Alt, Shift, Caps Lock, Tab, Enter** và **Backspace**.

Vị trí một số phím đặc biệt trên bàn phím

2. Ích lợi của việc gõ bàn phím bằng mười ngón

Trước khi có máy tính, con người đã dùng máy chũ để tạo ra các văn bản trên giấy. Công việc gõ máy chũ cũng được thực hiện trên một bàn phím có hình dạng tương tự như bàn phím máy tính hiện nay. Với máy chũ, các quy tắc sử dụng cả mười ngón tay để gõ bàn phím đã được lập ra. Các quy tắc này cũng được áp dụng đối với bàn phím máy tính.

Máy chũ với bàn phím

Bàn phím máy tính

Gõ bàn phím đúng bằng mười ngón có các lợi ích sau:

- Tốc độ gõ nhanh hơn.
- Gõ chính xác hơn.

Ngoài ra, gõ bàn phím bằng mười ngón tay là tác phong làm việc và lao động chuyên nghiệp với máy tính.

3. Tư thế ngồi

Em hãy ngồi thẳng lưng, đầu thẳng không ngừa ra sau cũng như không cúi về phía trước. Mắt nhìn thẳng vào màn hình, có thể nhìn chéo xuống nhưng không được hướng lên trên. Bàn phím ở vị trí trung tâm, hai tay để thả lỏng trên bàn phím.

4. Luyện tập

a) Cách đặt tay và gõ phím

Khi luyện tập gõ bàn phím em cần chú ý:

- * Đặt các ngón tay lên hàng phím cơ sở.
- * Nhìn thẳng vào màn hình và không nhìn xuống bàn phím.
- * Gõ phím nhẹ nhưng dứt khoát.
- * Mỗi ngón tay chỉ gõ một số phím nhất định.

Các hình dưới đây cho biết các phím do từng ngón tay phụ trách. Khi cần gõ phím nào, ngón tay phụ trách sẽ vươn ra từ hàng phím cơ sở để gõ phím đó. Sau khi gõ xong đưa ngón tay trở về vị trí ban đầu trên hàng phím cơ sở.

b) Luyện gõ các phím hàng cơ sở

- 1 Quan sát hình để nhận biết các ngón tay sẽ phụ trách các phím ở hàng cơ sở.
- 2 Gõ các phím hàng cơ sở theo mẫu sau:

as as as sa as sa sa

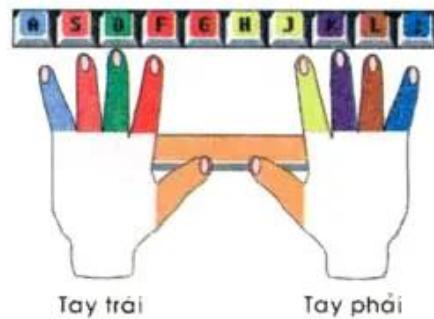
jf jf fj fj jf jf fj

dk dk kd kd dk kd

ls ls ls sl sl ls sl ls sl

g; g; g; ;g ;g g; ;g g; ;g

ha ha ha ah ah ha ah ah ha

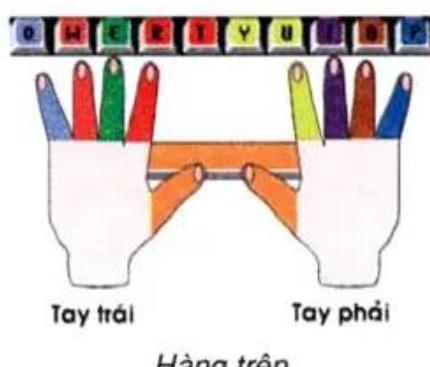

Hàng cơ sở

c) Luyện gõ các phím hàng trên

- 1 Quan sát hình để nhận biết các ngón tay sẽ phụ trách các phím ở hàng trên.
- 2 Gõ các phím hàng trên theo mẫu sau:

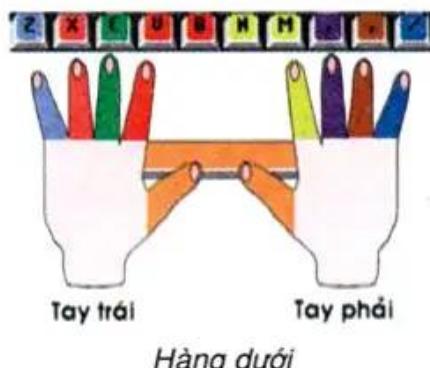
qw qw qw wq wq qw wq wq
ur ur ur ru ru ur ru ru ur ru
ei ei ei ie ie ei ie ei ie ei
tp tp tp pt pt tp pt pt tp
oy oy oy yo yo oy yo yo oy

d) Luyện gõ các phím hàng dưới

- 1 Quan sát hình để nhận biết các ngón tay sẽ phụ trách các phím ở hàng dưới.
- 2 Gõ các phím hàng dưới theo mẫu sau:

xm xm xm mx mx xm mx mx
c, c, c, ,c ,c c, ,c ,c c,
b. b. b. .b .b .b .b b.
bv bv vn vn bv bm mb mb
xm mx zx xz xv vc bn nm
vn vn vn nv nv vn nv nv vn

e) Luyện gõ kết hợp các phím

- 1 Gõ kết hợp các phím ở hàng cơ sở và hàng trên theo mẫu sau:
furl full gaud gaul gradual grass
gruff guard gulf gull guru gush haggard
afar agar ajar argus ark arras augur
auk auld aura aural dark drag drug
hard harsh haul huff hug hulk hull
hurl hurrah hush husk hussar jaguar jar
shark shrug shush skull skulk slug

2 Gõ kết hợp các phím ở hàng cơ sở và hàng dưới theo mẫu sau:

lam lama lamas lava llama ma mama
mad madam mama mash mask mass
adam alma alms amah amalgam amass
dam damask gamma halva jam kava
salaam sham slam slav small smash
vassal vash vall vam vasm vasms

g) Luyện gõ các phím ở hàng số

1 Quan sát hình để nhận biết các ngón tay sẽ phụ trách các phím ở hàng số.

2 Gõ các phím ở hàng số theo mẫu sau:

10 10 10 01 01 10 01 01 10

2222 3333 2222 3333

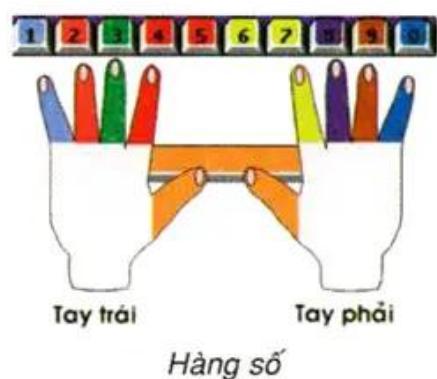
23 23 23 32 32 23 32 32 23

49 49 49 94 94 49 94 94 49

86 86 86 68 68 86 68 68 86

12 13 23 24 34 34 45 56

75 75 75 57 57 75 57 57 75

h) Luyện gõ kết hợp các phím kí tự trên toàn bàn phím

Gõ kết hợp các phím theo mẫu sau:

maul mud muff mug mum mammuf

mam mauff magg maugam muagaf

aft aghast allay ally ashy assay ayah

slang snag hang banana band bandanna

abaft ballast basalt bat bath bats blast

sabbat stab tab absalt baslat batals

i) Luyện gõ kết hợp với phím Shift

Sử dụng ngón út bàn tay trái hoặc phải để nhấn giữ phím **Shift** kết hợp gõ phím tương ứng để gõ các chữ hoa theo mẫu sau:

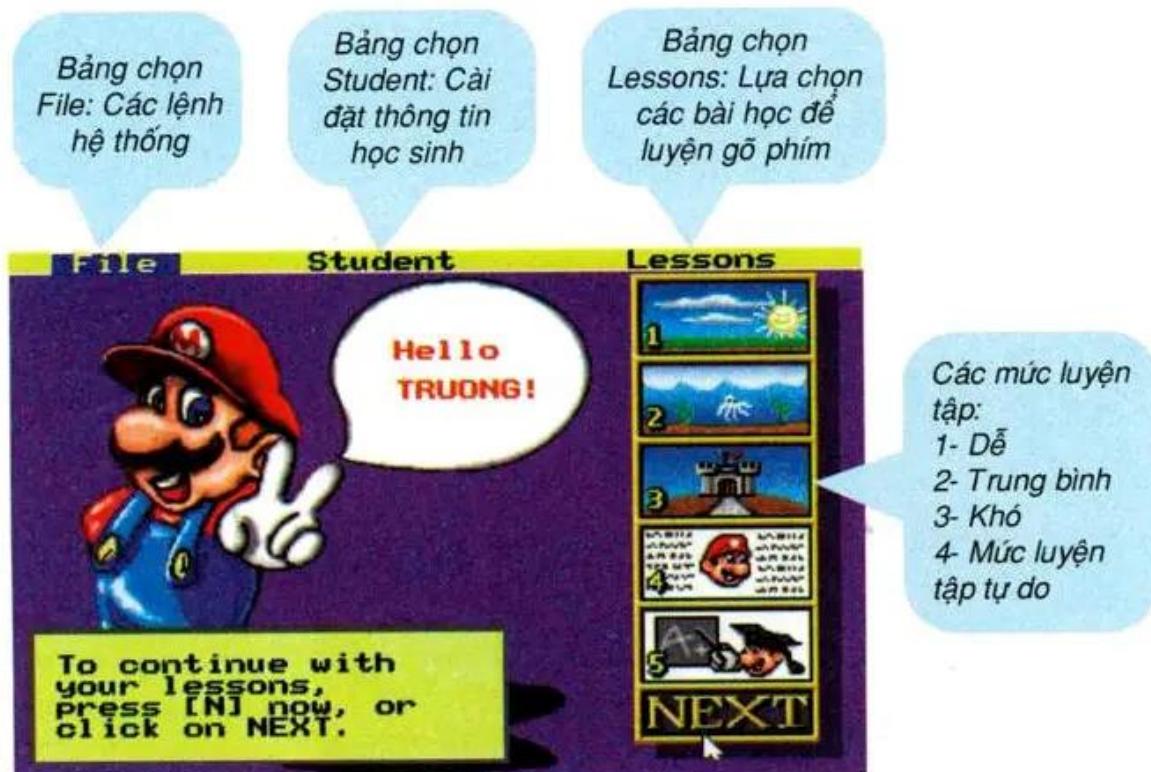
Mot lan than Dot mo tiec khoan dai cac loai vat. Chi co Rua la khong co mat. Than Dot khong ro li do. Ngay hom sau, than hoi Rua, vi sao khong den cung cac loai vat khac. Khong o dau bang o nha, Rua dap. Cau tra loi lam cho than Dot gian den muc buoc Rua di dau cung phai mang theo nha tren minh.

Bài 7. SỬ DỤNG PHẦN MỀM MARIO ĐỂ LUYỆN GÕ PHÍM

1. Giới thiệu phần mềm Mario

Mario là phần mềm được sử dụng để luyện gõ bàn phím bằng 10 ngón.

Màn hình chính của phần mềm sau khi khởi động có dạng tương tự như sau.

Màn hình chính của phần mềm Mario

Trên màn hình em sẽ thấy hệ thống bảng chọn chính (**File**, **Student**, **Lessons**). Khi nháy chuột tại các mục này, một bảng chọn xuất hiện chứa các lệnh có thể chọn tiếp để thực hiện.

Với Mario em có thể luyện tập gõ phím với nhiều bài luyện tập khác nhau:

- **Home Row Only** - Bài chỉ luyện tập các phím ở hàng cơ sở.
- **Add Top Row** - Bài luyện thêm các phím ở hàng trên.
- **Add Bottom Row** - Bài luyện thêm các phím ở hàng dưới.
- **Add Numbers** - Bài luyện thêm các phím ở hàng phím số.
- **Add Symbols** - Bài luyện thêm các phím kí hiệu.
- **All Keyboard** - Bài luyện tập kết hợp toàn bộ bàn phím.

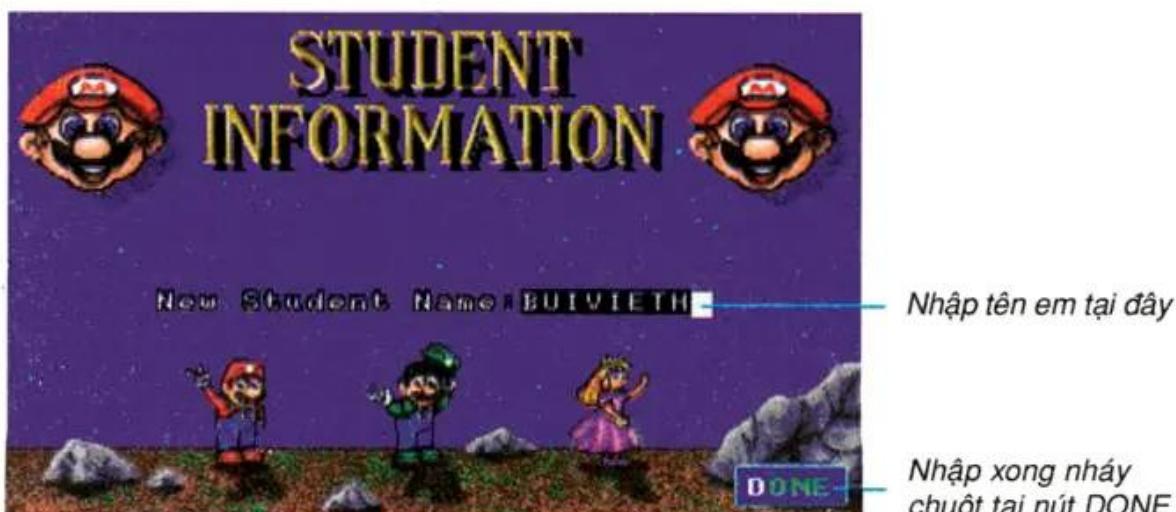
Em nên bắt đầu từ bài luyện tập đầu tiên.

2. Luyện tập

a) Đăng ký người luyện tập

Nếu là lần đầu tiên chạy chương trình, em nên đăng ký tên của mình để phần mềm Mario theo dõi, đánh giá kết quả luyện gõ phím của em trong quá trình học tập. Trình tự đăng ký như sau:

- 1 Khởi động chương trình Mario bằng cách nháy đúp chuột lên biểu tượng của phần mềm Mario.
- 2 Gõ phím **W** hoặc nháy chuột tại mục **Student**, sau đó chọn dòng **New** trong bảng chọn. Cửa sổ thông tin **Student Information** xuất hiện có dạng như sau:

Cửa sổ nhập tên đăng ký

- 3 Nhập tên của em (chú ý viết tiếng Việt không dấu) tại vị trí dòng trống giữa màn hình. Nhập xong nhấn phím **Enter**.
- 4 Nháy chuột tại vị trí **DONE** để đóng cửa sổ này.

b) Nạp tên người luyện tập

Nếu em đã đăng kí và dùng Mario để luyện tập thì mỗi lần dùng tiếp theo cần nạp tên đã đăng kí để Mario có thể tiếp tục theo dõi kết quả học tập của em.

- 1 Gõ phím **L** hoặc nháy chuột tại mục **Student**, sau đó chọn dòng **Load** trong bảng chọn.
- 2 Nháy chuột để chọn tên.
- 3 Nháy **DONE** để xác nhận việc nạp tên và đóng cửa sổ.

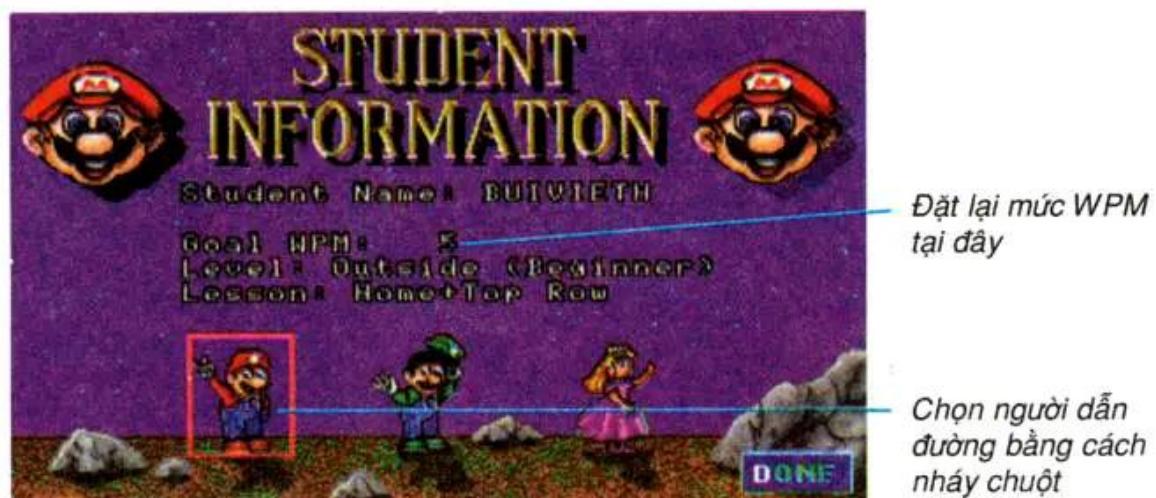
Sau khi thực hiện các thao tác trên em sẽ thấy tên của em xuất hiện trên màn hình.

c) Thiết đặt các lựa chọn để luyện tập

Để đánh giá khả năng gõ bàn phím người ta thường dùng tiêu chuẩn WPM (Word Per Minute). WPM là số lượng từ gõ đúng trung bình trong một phút.

WPM là thông số quan trọng đánh giá kết quả của việc gõ chính xác bàn phím bằng 10 ngón. Nếu WPM của em chỉ đạt từ 5 đến 10 thì đó là kết quả chưa tốt. WPM đạt được từ 10 đến 20 là kết quả khá, nếu giá trị này đạt trên 30 thì đó là kết quả rất tốt.

- 1 Gõ phím **E** hoặc nháy chuột tại mục **Student**, sau đó chọn dòng **Edit** trong bảng chọn. Màn hình thông tin học sinh xuất hiện có dạng như sau:

Màn hình thông tin của học sinh

- 2 Nháy chuột tại vị trí số của dòng **Goal WPM** và sửa giá trị ghi ở vị trí này. Nhấn phím **Enter** để xác nhận việc thay đổi giá trị.
- 3 Dùng chuột để chọn người dẫn đường của chương trình (có 3 hình ảnh minh họa người dẫn đường).
- 4 Nháy **DONE** để xác nhận và đóng cửa sổ hiện thời.

d) Lựa chọn bài học và mức luyện gõ bàn phím

Với mỗi bài học còn có 4 mức luyện tập:

Mức 1, mức đơn giản nhất.

Mức 2, mức luyện trung bình. WPM cần đạt được là 10.

Mức 3, mức luyện tập nâng cao. WPM cần đạt được là 30.

Mức 4, mức luyện tập tự do.

- 1 Nháy **Lessons** và dùng chuột chọn bài học đầu tiên, bài **Home Row Only** (chỉ luyện các phím hàng cơ sở).
- 2 Chọn mức luyện tập cụ thể bằng cách gõ một phím số (từ 1 đến 4) hoặc nháy chuột trên biểu tượng tương ứng.

e) Luyện gõ bàn phím

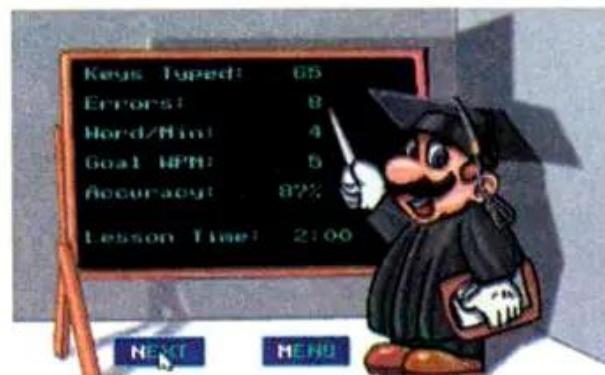
Gõ phím theo hướng dẫn trên màn hình.

Em cần tập gõ chính xác theo các bài tập mẫu mà phần mềm đưa ra.

Lưu ý

Trên màn hình kết quả:

- * **Keys Typed:** Số ký tự đã gõ.
- * **Errors:** Số lần gõ bị lỗi, không chính xác.
- * **Word/Min:** WPM đã đạt được của bài học.
- * **Goal WPM:** WPM cần đạt được.
- * **Accuracy:** Tỉ lệ gõ đúng.
- * **Lesson Time:** Thời gian luyện tập.

Màn hình kết quả

Sau khi luyện gõ xong một bài, trên màn hình kết quả em có thể nháy **NEXT** để sang bài tiếp theo, hoặc nháy **MENU** để quay về màn hình chính.

g) Thoát khỏi phần mềm

Nhấn phím **Q** hoặc chọn **File → Quit**.